

Aktuell analys

Stockholm den 22 juni 2009

Barn kostar – hur mycket handlar det om?

Att barn kostar pengar är ett faktum. Även om det är annat än ekonomin som styr beslutet att skaffa barn så kan det vara intressant att veta mer om kostnaden. Det gäller ju att utrymmet finns där.

Institutet för Privatekonomi, Swedbank, har gjort beräkningar över hur mycket barn med normala behov kan kosta från födseln fram till 19-årsdagen. För ett barn blir kostnaden drygt 1 miljon kronor under 19 år. Två barn kostar nästan det dubbla, drygt 1,8 miljoner kronor. Då har hänsyn tagits till att barnbidragen täcker en del av utgifterna.

Utan barn- och studiebidrag skulle kostnaden vara betydligt högre, nära 1,3 miljoner kronor för ett barn och nära 2,3 miljoner för två barn.
– Barn- och studiebidraget är en hjälp för föräldrar. Men de mesta av utgifterna får man ändå stå för själv, säger Maria Ahrengart på Institutet för Privatekonomi, Swedbank.

Den största posten i detta exempel är nödvändiga levnadskostnader som mat, kläder, hygien, hälsovård, förbrukningsvaror m.m. Boendet är beräknat utifrån en hyreslägenhet och vad ett extra rum kostar. En del familjer köper ett radhus eller en villa när barnen kommer. För många kan en dyrare bostad då komma att stå för den största kostnadsökningen. Behöver man större bil eller ytterligare en bil är även det en stor extra kostnad. Drygt 1 miljon kronor mer går åt om man behöver en extra bil i 19 år. Andra stora poster som påverkar ekonomin är barnomsorg och inkomstbortfall för att man är föräldraledig eller hemma med sjuka barn. Se tabell 1. Eventuellt ökade semesterutgifter till följd av barnen är inte medräknade i tabellen.

Barn kostar olika mycket i olika åldrar. Barnets första levnadsår är det dyraste för föräldrarna. Det beror framför allt på föräldraledigheten, men också på att ny utrustning som barnsäng, barnvagn, barnstol och annat behöver införskaffas. 78 000 kronor kan barnets första levnadsår uppskattas kosta. Därefter ligger kostnaden på 50-55 000 kronor. När barnen kommer upp i tonåren blir kostnaderna allt högre. Framför allt är det utgiften för mat som stiger, men också utgifterna för kläder, hälsovård, fritidsaktiviteter och månadspeng. Knappt 70 000 kronor kan 16 – 18 åringar uppskattas kosta föräldrarna varje år. Se tabell 2.

Spara- eller Slösafamilj?

Det kostar att ha barn, men att vara en Spara eller en Slösa med barn kan påverka kostnaderna en hel del.

Bostad: Ni kan bosätta er i en mindre och billigare bostad för att få ner bostadskostnaden. Vilken ort ni bosätter er på har stor betydelse då bostadspriserna skiljer sig mycket åt mellan olika orter. Att inte slösa med el, värme och varmvatten kan minska driftskostnaden för boendet.

Nödvändiga levnadskostnader: Här kan ni påverka kostnaderna en hel del. Barnen växer. Köper ni allt nytt och dessutom kläder, leksaker och sportutrustning av dyra märken ökar kostnaderna. Det mesta går att köpa begagnat och sedan sälja vidare själv. Eller varför inte byta leksaker med varandra. Låt duplo, lego, pussel och böcker vandra bland släkt och vänner. Matkostnaden är stor och här finns det pengar att spara. Att inte köpa för mycket, laga själv och planera noga kan göra en hel del. Matsäck istället för restaurangmat på utflykter och semestrar hjälper till att hålla nere kostnaden.

Utrustning som barnvagn, sovrumsmöbler m.m.: Också här kan utgifterna minskas om en del köps begagnat, och sedan säljs vidare. En annan stor tillkommande kostnad är om barnen ska få egna kapitalvaror som dyra mobiltelefoner, tv på rummet och egen dator. Tänk igenom vad som är nödvändigt. Går det att köpa begagnat eller kanske att vänta ett år med inköpet? Eller kan barnen titta på samma tv som de vuxna?

Fritidsaktiviteter: Det är stor skillnad i kostnad mellan olika fritidsaktiviteter och eventuell utrustning som behöver införskaffas. Kostnaden för att ta sig till och från aktiviteter ska också räknas in. Begagnatmarknaden för utrustning är stor och lätt att komma åt.

Bil: Om ni bor nära skola, fritidshem, mataffär och annat så är det lättare att klara vardagen utan bil, eller åtminstone utan en extra bil. Om ni samkör ni med andra föräldrar till barnens aktiviteter, tar allmänna kommunikationer eller cyklar, kan kostnaden bli lägre.

Kalas, fester och presenter: Barnen kan ha kalas eller fest tillsammans med en eller flera kompisar och på så sätt få ner kostnaden för tillställningen. När det gäller att köpa presenter kan barnen också gå ihop med någon kompis och köpa gemensamt.

Semester: Kostnaden för barn när de är lediga kan lätt dra iväg. Ett tips kan vara att sätta en gräns för hur mycket ledigheten får kosta. Bestäm i förväg hur mycket ni får göra av med varje dag. Ge barnen en summa de får ansvara för och kom överens om vad pengarna ska räcka till. Då får de lära sig att tänka efter och hushålla. Dessutom slipper ni en massa tjat.

Årets Guldblad

I tidningen Lyckoslanten har barn kunnat följa serien Spara&Slösa i mer än 80 år. Nyligen fick tidningen utnämningen Årets Guldblad i kategorin bästa journalistik av Sveriges Uppdragspublicister. Lyckoslanten delas ut gratis i skolorna av Swedbank och Sparbankerna.

För ytterligare information:

Maria Ahrengart, Institutet för Privatekonomi, tfn 08-585 916 15, 076-790 16 15
Ylva Yngveson, Institutet för Privatekonomi, tfn 08-585 916 04, 070-200 12 45

Tabell 1

Sammanlagda kostnader för barn 0 t.o.m. 18 år:

Kostnader, kronor	1 barn	2 barn
Bostad	184 000	367 000
Nödvändiga levnadskostnader	538 000	1 077 000
Barnomsorg	102 000	162 000
Utrustning	36 000	57 000
Föräldraledighet	50 000	100 000
Inkomstbortfall vid sjukdom (VAB)	12 000	23 000
Fritidsaktiviteter	35 000	70 000
Vecko-/Månadspeng	42 000	84 000
Födelsedagspresenter, julklappar	38 000	76 000
Större bil	228 000	252 000
Klassresor, presenter kompisar, lärare mm	13 000	25 000
Semester	?	?
Totala kostnader	1 278 000	2 293 000
Intäkt: barn-/studiebidrag	233 000	487 000
Totala kostnader netto	1 045 000	1 806 000
Ovrigt:		
En bil till?	1 026 000	1 134 000
Sparande till barnen?	?	?
Annat?	?	?
Totala utgifter netto med en extra bil	2 071 000	2 940 000

Kommentarer till Tabell 1

Beräkningen avseende ett barn baseras på genomsnittlig kostnad för flicka och pojke.

Vid beräkningen avseende två barn är det två år mellan barnen.

Bostad: 850 kr mer i månaden för ett rum i hyresrätt. Ett extra rum/barn.

Nödvändiga levnadskostnader: Mat, kläder, hygien, hälsovård, hårvård, viss lek- och fritidsutrustning, försäkringar, el, tele, förbrukningsvaror.

Barnomsorg: Genomsnitt när man har två barn på förskola och fritis t.o.m. 10 års ålder.

Utrustning som barnvagn, sovrumsmöbler m.m.: Andra barnet "ärver" en del.

Inkomstbortfall vid föräldraledighet: Sex månader/barn för vardera förälder. Lön 30 000 resp. 20 000 kronor/månad. Kostnad efter skatt.

Inkomstbortfall vid sjuka barn (VAB): Fem arbetsdagar/år 1-11 år, hälften på vardera förälder. Lön 30 000 resp. 20 000 kr/månad. Kostnad efter skatt.

Fritidsaktiviteter: Simskola när barnet är 5 år, därefter fritidsaktivitet t.ex. fotboll från 6 år. Från 7 års ålder ingår även en lägervecka/år.

Vecko-/månadspeng: Genomsnitt.

Födelsedagspresenter, julklappar: 1000 kr per jul och födelsedag/barn

Större bil: Ca. 1000 kronor extra per månad i 19 år med ett barn, resp i 21 år med två barn.

Klassresor, presenter lärare, kompisar: 1-15 år: 100 kr/år i avslutningspresenter till förskole-/skolpersonal inklusive insamling till skolresor. Sista året i gymnasiet: 1 000 kr. 3-12 år: 10 kompisalas/år/barn à 100 kr/kompis för present.

Intäkt: barn-/studiebidrag: Barnbidrag 1 050 kr/månad, två barn ger flerbarnstillägg på 100 kr/månad. Studiebidrag 1 050 kr/månad i 10 månader/år.

En bil till?: 4 500 kr/månad i 19 år om ett barn, resp 21 år om två barn.

Tabell 2

Vad kostar barn i olika åldrar?

Alder	Kronor/år
0	78 000
1	56 000
2	52 000
3	51 000
4	50 000
5	51 000
6	51 000
7	55 000
8	55 000
9	55 000
10	51 000
11	50 000
12	50 000
13	51 000
14	54 000
15	54 000
16	60 000
17	60 000
18	61 000
Summa	1 045 000